Dosarul nr.1-151/2022
1-22095830-26-1-05072022

S E N T I N Ţ Ă
în numele Legii

23 martie 2026
or.Glodeni

Judecătoria Bălţi (sediul Glodeni)

Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Alina Ţihonschi
Grefieri Dumitriţa Dubic, Elena Bejenari
cu participarea:
procurorilor Alina Crecicovschi, Nicolae Burcovschi
apărătorului Miroslav Cauş

examinând în şedinţa de judecată publică cauza penală de învinuire a lui:

Ţurcan Nicolai *****, născut la *****, originar şi domiciliat în*****, supus militar, studii medii incomplete, neangajat în câmpul muncii, căsătorit, 2 copii minori la întreţinere, nu se află la evidenţa medicului psihiatru, cetăţean al R.Moldova, c/p *****, anterior condamnat:

- prin sentinţa Judecătoriei Glodeni din 28.08.2014 în baza art.art.264^1 alin.(1), 217^1 alin.(3) lit.b^1), f), 217^5 alin.(2) Cod penal, prin aplicarea art.84, 90 Cod penal, la pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani şi 6 luni cu suspendarea condiţionată pentru o perioadă de probaţiune de 2 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activităţi în domeniul farmaceutic pe un termen de 3 ani,-

- în săvârşirea infracţiunii prevăzute de art.236 alin.(1) Cod penal.

Termenul de examinare a cauzei: 05 iulie 2022 – 23 martie 2026

Procedura de citare legal executată.

Acuzatorul de stat Nicolae Burcovschi, în dezbaterile judiciare a solicitat recunoaşterea inculpatului vinovat de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art.236 alin.(1) Cod penal şi aplicarea pedepsei sub formă de 5 ani închisoare, în temeiul art.90^1 alin.(1) Cod penal, prima parte a pedepsei cu închisoare 2 ani şi 6 luni a fi executată de către inculpat în penitenciar, iar restul pedepsei de 2 ani şi 6 luni a fi suspendat condiţionat. Cheltuielile de judecată în sumă de 2.100,00 lei au fost încasate în beneficiul statului de la Buzatu Grigorii prin sentinţa Judecătoriei

Drochia (sediul Glodeni) din 06.04.2022. Corpurile delicte bancnota cu nominalul de 50 Euro, seria şi numărul *****, anul de emisie 2002, care se păstrează la materialele cauzei, de nimicit la intrarea sentinţei în vigoare.

Partea vătămată Brînza Lidia, fiind audiată în şedinţa de judecată, a declarat că nu are pretenţii de ordin material faţă de inculpat, prejudiciul cauzat prin infracţiune fiind integral recuperat. Totodată, a pledat pentru recunoaşterea vinovăţiei inculpatului şi aplicarea în privinţa acestuia a unei pedepse neprivative de libertate.

Apărătorul Miroşlav Cauş, care acţionează în interesele inculpatului Ţurcan Nicolai, în dezbaterile judiciare a solicitat instanţei emiterea unei sentinţe de achitare.

În baza materialelor din dosar şi a probelor administrate în şedinţa de judecată, instanţa de judecată,-

c o n s t a t ă :

1. **Ţurcan Nicolai**, acţionând cu intenţie directă, împreună şi prin înţelegere prealabilă cu Buzatu Grigorii, în una din zilele lunii iunie-iulie anului 2021, aflându-se în gospodăria unde locuia Lungu Ana, amplasată în *****, având scopul punerii în circulaţie a banilor falşi, a primit de la Buzatu Grigorii o bancnotă cu nominalul de 50 Euro, cu seria şi numărul *****, anul de emisie 2002, despre care ultimul i-a comunicat că sunt 50 Euro falşi, pe care Ţurcan Nicolai urma să-l pună în circulaţie şi să-şi reţină 50% din venitul obţinut, iar restul să-i restituie lui Buzatu Grigorii.

Ulterior, prin aşa mod, Ţurcan Nicolai, acţionând cu intenţie directă, având scopul de a pune în circulaţie bani falşi, în una din zilele lunii iulie a anului 2021, aflându-se în rutiera Chişinău-Şaptebani, care aparţine ÎI „Brînza Vasile", ştiind cu certitudine că bancnota cu nominalul de 50 Euro este falsă, a pus în circulaţie aceşti bani şi s-a achitat cu şoferul rutierii pe nume Deadic Vitalie pentru călătorie, cauzându-i astfel administratorului rutei, Lidia Brînză, un prejudiciu material în mărime de 1.000 lei MD.

Potrivit raportului de constatare tehnico-ştiinţific nr.34/12/1R/3128 din 13.08.2021 emis de CTC şi EJ al IGP MAI s-a constatat următoarele, că una bancnotă cu nominalul de 50 Euro cu seria şi numărul ***** anul de emisie 2002, este realizată din hârtie simplă fără fibre textile încorporate în masa suportului, fără filigran şi fără să fie lucioasă pe avers şi mată pe revers, cu utilizarea formelor de tipar de tip plan-ofset punctiform (plasa de fond cifra cupiurii, elementele de design major (fereastra) de pe faţă bancnotei) şi plan ofset (seria şi numărul bancnotei), nu la întreprinderea specializată în confecţionarea banilor şi a hârtiilor de valoare.

2. În şedinţa de judecată inculpatul Ţurcan Nicolai, susţinut de apărătorul acestuia, a declarat că nu recunoaşte vina în comiterea infracţiunii incriminate şi circumstanţele imputate în actul de acuzare, iar în acest sens, în conformitate cu articolele 351 şi 352 Cod de procedură penală, instanţa de judecată a dispus examinarea cauzei penale în procedură generală.

3. Inculpatul **Ţurcan Nicolai**, fiind audiat în şedinţa de judecată, vina nu a recunoscut şi a declarat, că se află în relaţii bune cu Buzatu Grigorii, cunoscându-se de aproximativ 5 ani, acesta ajutându-l anterior, împreună cu alte persoane, la efectuarea unor lucrări de reparaţie la domiciliu. Într-o zi de vară din anii 2022–2023, fără a putea preciza data exactă, i-a achitat plata pentru lucrările efectuate, oferindu-i bani şi unele bunuri, suma fiind calculată zilnic, dar achitată la sfârşitul săptămânii. Într-o zi de duminică, aflându-se în satul de baştină al soţiei sale, a trecut pe la domiciliul lui Buzatu Grigorii, ocazie cu care acesta i-a solicitat o sumă de bani în avans pentru lucrări ce urmau a fi executate, însă nu dispunea de bani. Atunci, Buzatu Grigorii a scos o bancnotă de 50 euro, care părea uşor ştearsă şi posibil spălată, iar după examinare nu a observat alte defecte în afară de aspectul uzat. La acel moment lucra în Chişinău, unde mai multe persoane se achitau în euro, motiv pentru care l-a întrebat dacă a încercat să schimbe bancnota la bancă, menţionând că anterior reuşise să schimbe o bancnotă uşor deteriorată cu reţinerea unui procent. Buzatu Grigorii i-a comunicat că a încercat să o schimbe la o vânzătoare pe nume Snejana, însă aceasta a refuzat să o examineze, fiind în conflict cu el. Întrebat despre proveniența bancnotei, Buzatu Grigorii i-a spus că tatăl său lucrase şi fusese achitat în euro, inclusiv cu această bancnotă. În aceste circumstanţe, a convenit să ia bancnota pentru a încerca să o schimbe la Chişinău, urmând ca, în cazul în care schimbul reuşeşte, să împartă suma obţinută. A doua zi s-a deplasat cu rutiera Şaptebani–Chişinău, urcând în localitatea Şaptebani şi ajungând la Gara Auto Glodeni fără a avea bani asupra sa. Anterior circulase cu rutiera ce aparţinea Lidiei Brînza şi îl cunoştea pe unul dintre şoferi, pe nume Ion, însă în acea zi era un alt şofer, iar întrucât rutiera era plină, i-a fost ruşine să spună că nu are bani. Fiul Lidiei Brînza, Dan Brînza, documenta ruta, astfel că s-a apropiat de acesta, i-a arătat bancnota de 50 euro primită de la Buzatu Grigorii şi a solicitat să achite cursa, întrucât nu avea lei. Dan Brînza a examinat bancnota, iar plata a fost efectuată în prezenţa şoferului şi a altor persoane din rutieră, restul fiind restituit în lei. A precizat, că Dan Brînza şi şoferul erau persoane diferite. La aproximativ una-două săptămâni a fost telefonat de proprietara rutierei, Lidia Brînza, care i-a comunicat că bancnota achitată era falsă. În aceeaşi zi s-a întâlnit cu Dan Brînza în Chişinău şi i-a restituit în lei contravaloarea bancnotei, precum şi costul drumului, în sumă de aproximativ 1.000 lei, şi-a cerut scuze şi a menţionat că anterior l-a rugat să verifice bancnota, solicitând totodată restituirea acesteia, însă i s-a comunicat că a fost transmisă altei persoane şi se află la poliţie. Cunoaşte că Lidia Brînza a transmis bancnota unui bărbat, iar ulterior toţi trei s-au prezentat la poliţie, unde au fost audiaţi separat. A declarat că, nu era sigur dacă bancnota transmisă este falsă şi că, în momentul în care a predat-o lui Dan Brînza, a presupus că aceasta este autentică, întrucât i s-a restituit restul, bancnota părea doar învechită, îndoită la mijloc, dar neruptă, având elementele unei bancnote originale. A menţionat că, dacă ar fi fost convins că este falsă, nu ar fi încercat să o schimbe nici la bancă, nici la o persoană fizică. A mai declarat că rutiera porneşte dimineaţa în jurul orei 04:00 şi că la

momentul achitării era încă întuneric. El se afla pe bancheta din spatele şoferului şi a transmis bancnota lui Dan Brînza prin geamul şoferului, primind restul prin acelaşi geam. Nu s-a achitat la urcare deoarece nu avea bani şi şoferul era necunoscut, iar la poliţie a declarat iniţial că a transmis banii şoferului pe nume Daniel fără a preciza că i-a dat lui Dan Brînza, întrucât nu a vrut să îl implice. Această declaraţie la poliţie fiind făcută din proprie iniţiativă.

A mai menţionat, că anterior au existat situaţii în care a achitat în euro Lidiei Brînza, aceasta oferindu-i restul în lei.

A concretizat, că bancnota i-a fost dată de Buzatu Grigorii la dânsul în ograda, în prezenţa lui Roman Verbnîi şi Alexandr Soţchi. Era prezentă şi soţia lui Buzatu Grigorii, care se afla la ceva distanţă de la ei. Atunci Buzatu Grigorii nu i-a comunicat că bancnota ar fi falsă şi nu poate explica de ce ultimul ar fi declarat contrariul. Când a fost telefonat de Lidia Brînza şi întrebat dacă bancnota îi aparţine, a confirmat acest fapt, nu-şi aduce aminte dacă i-a spus de la cine a luat-o. I-a achitat Lidiei Brînza suma de 1.000 lei fără reproşuri sau condiţii, întrucât se afla în relaţii bune cu ultima.

4. Deşi inculpatul a negat vina sa în comiterea faptelor imputate, vinovăţia acestuia integral a fost dovedită prin probele administrate şi anume: declaraţiile părţii vătămate, a martorilor, rapoartele de expertiză şi materialele cauzei penale cercetate în cadrul şedinţei de judecată.

5. Astfel, fiind audiată în şedinţa de judecată, partea vătămată Brînza Lidia în şedinţa de judecată a declarat, că în anul 2021, într-o perioadă caldă, fără a-şi aminti data exactă, a fost telefonată de către poliţia din Glodeni şi informată că trebuie să se prezinte la IP Glodeni pentru a face declaraţii; întrebând în legătură cu ce caz, i s-a comunicat că este vorba despre bani. Ulterior, a fost telefonată de o persoană pe nume Viorica, care a transmis bani prin rutiera ce aparţine ÎI „Brînza Vasile" şi care i-a comunicat că o bancnotă de 50 euro, transmisă prin acea rutieră pentru soţul ei, s-a dovedit a fi falsă. A explicat, că suma transmisă de Viorica, a pus-o în geantă, unde se mai afla o bancnotă de 50 euro primită anterior de la şoferul rutei Şaptebani. După ce a fost apelată de Viorica, s-a întâlnit cu şoferul rutei Şaptebani, pe nume Vitalie, şi l-a întrebat de unde a luat bancnota de 50 euro pe care i-o transmisese anterior, acesta comunicându-i că o primise de la Ţurcan Nicolai. Ulterior l-a telefonat pe Ţurcan Nicolai, informându-l că este chemată la poliţie şi solicitându-i să se prezinte pentru a declara proveniența bancnotei. În aceeaşi zi, Ţurcan Nicolai a venit la gară, s-a deplasat împreună cu ea la Glodeni, unde s-au prezentat la IP Glodeni şi au dat declaraţii, iar în incinta IP Glodeni acesta i-a restituit în lei contravaloarea sumei de 50 euro, la cursul valutar din acea zi, fără ca ea să-şi amintească suma exactă. A declarat la poliţie aceleaşi circumstanţe pe care le susţine şi în instanţă, fiind audiată ulterior şi la procuratură.

La întrebările adresate a arătat că, într-o dimineaţă, Ţurcan Nicolai s-a deplasat cu rutiera Şaptebani, urcând din satul Păscăuţi, raionul Râşcani, spre municipiul Chişinău şi, neavând bani în lei, s-a achitat cu şoferul cu o bancnotă de 50

euro, primind restul în lei. Țurcan Nicolai i-a restituit întreaga sumă de 50 euro în lei și nu are pretenții față de acesta. Discutând cu el, acesta și-a exprimat regretul pentru situația creată și s-a oferit să-i acopere cheltuielile de transport și timpul pierdut, însă a refuzat, cunoscând situația lui materială dificilă. Consideră, că eventuală pedeapsă ar trebui să fie una minimă, sub formă de amendă.

Nu își amintește suma exactă transmisă lui Marcel din Hîjdieni, însă toți banii erau în euro și a existat și un pachet. În poșetă avea doar bancnota de 50 euro primită anterior de la șoferul rutei Șaptebani și banii în euro destinați lui Marcel. În locul bancnotei false de 50 euro pe care i-a transmis-o lui Marcel, a luat bani de la Țurcan Nicolai și i-a achitat lui Marcel contravaloarea.

A mai explicat, că Țurcan Nicolai s-a achitat cu șoferul Deadic Vitalie cu bancnota în euro. Apoi Deadic Vitalie i-a transmis bancnota dată și ea a pus-o în geantă. La una sau două zile după aceasta, a primit de la un șofer de pe o rută internațională din Germania o sumă de bani în euro, toate bancnotele fiind de 50 euro, pe care trebuia să le transmită lui Marcel din Hîjdieni. Le-a numărat banii în prezența șoferului și le-a pus în geantă, în același loc unde se afla și bancnota de 50 euro primită anterior de la șoferul rutei Șaptebani. În aceeași zi s-a prezentat personal la Marcel din Hîjdieni și i-a transmis banii primiți pentru acesta. Între momentul primirii bancnotei de la șoferul rutei Șaptebani și primirea banilor de la șoferul rutei internaționale nu a mai primit alte sume în euro. Este ferm convinsă că bancnota falsă de 50 euro a fost achitată de Țurcan Nicolai, iar discutând recent cu acesta, ultimul a recunoscut că bancnota era uzată, presupunând că fusese spălată în mașina de spălat. Printre bancnotele primite de la șoferul rutei internaționale, toate erau în stare bună, nefiind niciuna la fel de ștearsă și șifonată precum cea primită de la Țurcan Nicolai. Nu i-a transmis intenționat lui Marcel bancnota mai uzată, iar acesta a numărat banii în prezența ei. A observat starea bancnotei încă de la început, însă nu i-a trezit suspiciuni și nu a verificat autenticitatea nici acesteia, nici a celorlalte bancnote primite pentru Marcel. Din câte cunoaște, Marcel, după primirea banilor, s-a deplasat la o bancă din Glodeni și a schimbat o parte din sumă, însă nu cunoaște dacă acesta a înregistrat seria bancnotelor.

6. Martorul **Deadic Vitalie**, fiind audiat în ședința de judecată, instanței a declarat, că în anul 2021, fără a-și aminti data exactă, fiind șofer pe ruta Șaptebani–Chișinău, un băiat tânăr s-a achitat pentru deplasare cu o bancnotă de 50 euro, ulterior constatându-se că aceasta era falsă, menționând că un asemenea caz a avut loc o singură dată în practica sa. Persoana a urcat în rutieră din satul Păscăuți, raionul Rîșcani, în jurul orei 04:30 dimineața. Pasagerul a achitat călătoria cu 50 euro, iar el i-a restituit restul în lei. Nu își amintește exact unde a avut loc achitarea. Ruta Șaptebani–Chișinău ajunge la Gara de Nord în jurul orelor 08:00–08:15, iar în acea dimineață a transmis întreaga sumă încasată de la pasageri către Lidia Brînza, soția administratorului ÎI „Brînza Vasile”, unde este angajat. Ulterior, după o perioadă de timp, Lidia Brînza i-a comunicat că bancnota primită de la acel pasager era falsă și l-a întrebat dacă își amintește de la cine a primit-o. A indicat persoana

respectivă, întrucât cunoaşte că locuieşte în satul Păscăuţi şi trece zilnic pe lângă gospodăria acestuia.

7. Martorul **Petelca Ana**, în cadrul şedinţei de judecată a declarat, că mai mult de un an în urmă, fără a-şi aminti data exactă, activând la filiala MAIB Glodeni, la ghişeul nr.3, s-a prezentat un domn care a solicitat schimbarea unei sume în euro, bancnotele fiind cu nominalul de 50 euro. La examinarea vizuală a bancnotelor, una dintre ele i-a trezit suspiciuni. La palpare şi verificare sub lumina ultravioletă, bancnota prezenta indicii de calitate inferioară, iar sub lumină ultravioletă lumina în alb, fapt ce indică lipsa elementelor de siguranţă specifice unei bancnote autentice. La atingere, textura era diferită, asemănătoare unei hârtii învechite, intens circulate, iar materialul părea friabil, cu aspect făinos, ceea ce confirma suspiciunea de falsificare. Bancnota suspectă a fost separată de celelalte, iar clientul a fost întrebat despre proveniența acesteia, acesta declarând că a primit-o din străinătate, prin intermediul unei rute, nefiind vorba despre un transfer bancar. Ulterior a fost chemat directorul filialei din acel moment, Cemîrtan Emilian. După examinare, acesta a fost de acord că bancnota este suspectă de a fi falsă. A fost sesizată poliția, iar până la sosirea acesteia a fost întocmit un proces-verbal. După sosire, poliția a ridicat bancnota, a sigilat-o într-o folie specială şi a întocmit un proces-verbal la faţa locului, care a fost semnat, bancnota fiind anexată la actele întocmite. Bancnota suspectă era de tip vechi, cu nuanţă uşor mai oranj decât cea specifică, iar calitatea materialului nu corespundea unei bancnote autentice.

La întrebările a răspuns, că suma solicitată spre schimb era de aproximativ 350 sau 370 euro, fără a-şi aminti exact, iar bancnotele prezentate erau atât de tip nou, cât şi de tip vechi.

8. Martorul **Carcea Marcel**, în cadrul şedinţei de judecată, a declarat, că unu sau doi ani în urmă, în perioada verii, fără a-şi aminti data exactă, soţia Carcea Viorica i-a transmis bani în valută euro din Germania, unde aceasta lucrează, prin intermediul unei rute care circula din Germania în Moldova şi retur. Banii au fost transmişi prin şoferul pe nume Igor, pe ruta Camenca–Chişinău, prin intermediul Lidiei Brînza, proprietara rutei. Lidia Brînza a venit până la poartă, unde, el a ieşit şi a primit banii, pe care i-a numărat în prezenţa acesteia. A doua zi s-a deplasat la banca din oraşul Glodeni, situată lângă clădirea Pazei de Stat, pentru a schimba o parte din sumă. Nu îşi aminteşte exact ce sumă a dorit să schimbe, însă bancnotele erau toate cu nominalul de 50 euro. S-a apropiat de ghişeu şi a înmânat bancnotele casierei, iar una dintre acestea i-a trezit suspiciuni, fiind considerată posibil falsă. Casiera a întrebat-o despre proveniența banilor, iar el a explicat că i-au fost transmişi de soţia. Ulterior, casiera a solicitat să aştepte, menţionând că va anunţa poliția. La scurt timp au venit angajaţii poliţiei, care l-au condus la IP Glodeni, unde a fost audiat şi a oferit explicaţii. Anterior, soţia transferase bani prin aceeaşi modalitate şi prin aceeaşi rută, de fiecare dată în euro, fără a exista probleme legate de autenticitatea bancnotelor, cu excepţia acestui ultim caz. După revenirea de la IP Glodeni, a telefonat-o pe soţia şi i-a comunicat cele întâmplate, iar aceasta a declarat

că nu ar avea de unde proveni o bancnotă falsă, întrucât primeşte salariul în euro de la angajator şi transmite banii prin şoferul Igor, fiind convinsă că nici acesta nu ar fi avut de unde să procure bancnote false. Nu îşi aminteşte dacă el sau soţia a contactat-o telefonic pe Lidia Brînza.

La întrebările apărătorului a declarant, că înainte de a merge la bancă pentru schimb valutar, nu deţinea alte sume în euro în afara celor transmise de soţia. Nu îşi aminteşte exact suma schimbată, dar aproximativ 1000 euro, toate bancnotele fiind de 50 euro. Sofia i-a transmis în total 2000 euro, tot în bancnote de 50 euro. Nu a selectat bancnotele, dar a luat suma aşa cum se afla în plic şi cu acelea s-a prezentat la bancă. La numărarea banilor în prezenţa Lidiei Brînza a observat că una dintre bancnote părea diferită, posibil mai veche decât celelalte.

9. Martorul **Buzatu Grigorii,** în cadrul şedinţei de judecată, a declarat, că aproximativ 3–3,5 ani în urmă, fără a putea indica data exactă, lucra la Ţurcan Nicolai. În acea perioadă avea asupra sa o bancnotă de 50 de euro. Ţurcan Nicolai nu primise salariul şi i-a cerut bani cu împrumut, observând că avea asupra sa bancnote de 200 lei, a văzut şi bancnota de 50 de euro şi l-a întrebat ce intenţionează să facă cu ea. I-a răspuns că o păstrează ca suvenir, deoarece este falsă. Ţurcan Nicolai i-a spus „dă-mi-o mie, o voi schimba", lucru care i s-a părut imposibil, întrucât se observa că bancnota este falsă. Acesta a mai spus că, dacă reuşeşte să o schimbe, vor împărţi banii în jumătate. Deşi a considerat că este imposibil, i-a înmânat bancnota spunându-i „fă ce vrei cu dânsa". Despre faptul, că Ţurcan Nicolai ar fi schimbat bancnota a aflat în ziua în care la domiciliul său au venit angajaţii poliţiei, care i-au comunicat că persoana care a luat bancnota de la el a schimbat-o cu aproximativ două săptămâni înainte. Pentru faptul că i-a transmis bancnota de 50 de euro lui Ţurcan Nicolai a fost condamnat la pedeapsa cu închisoare cu suspendarea executării pe un termen de 4 ani. Ulterior, pentru încălcarea restricţiilor impuse, pedeapsa condiţionată a fost înlocuită cu executare reală, fiind deţinut timp de 1 an şi 7 luni.

La întrebările a răspuns, că nu poate descrie în detaliu bancnota, însă îşi aminteşte că părea una veche. La un moment dat a mers la magazinul unde activa Cotea Snejana şi a întrebat-o dacă bancnota este adevărată sau falsă, iar aceasta i-a spus că este falsă. A întrebat dacă ar putea fi schimbată în altă parte, însă el personal nu a încercat să o schimbe. Între el şi Ţurcan Nicolai a existat o înţelegere că, în cazul în care bancnota va fi schimbată, banii vor fi împărţiţi în jumătate, însă după ce Ţurcan Nicolai a schimbat bancnota, acesta nu i-a oferit nicio sumă de bani. A intrat în posesia bancnotei în perioada anilor 2019–2020, cu mult timp înainte de a o transmite lui Ţurcan Nicolai. A găsit bancnota pe drum, lângă o staţie PECO, într-o cutie de ţigări aruncată pe jos. Până la acel moment nu mai deţinuse alte bancnote în euro şi nu a putut face o comparaţie pentru a stabili autenticitatea acesteia. După ce a găsit bancnota, i-a arătat-o soţiei, însă nici atunci nu au putut stabili dacă este autentică sau falsă, motiv pentru care a decis să o întrebe pe Cotea Snejana. La momentul găsirii, bancnota părea veche, uşor ruptă la margine, a îndreptat-o şi a

observat că are o linie, ştiind că bancnotele ar trebui să aibă anumite elemente de siguranţă. Fiind mototolită la mijloc, a pus-o într-o carte pentru a o îndrepta. La momentul transmiterii bancnotei către Ţurcan Nicolai au fost prezente soţia sa, Buzatu Ana, precum şi o altă persoană pe nume Alexandru, care în prezent este decedată.

10. Martorul **Buzatu Ana,** în cadrul şedinţei de judecată, a declarat, că la data de 23 aprilie 2025 a înregistrat căsătoria şi şi-a schimbat numele de familie din Lungu Ana în Buzatu Ana. A fost martoră la evenimentul în care soţul său, Buzatu Grigorii, i-a transmis lui Ţurcan Nicolai, pe drum, lângă casă, o bancnotă de 50 de euro. A auzit doar că soţul i-a spus lui Ţurcan Nicolai că banii sunt falşi, însă nu cunoaşte de unde provenea bancnota. Nu îşi aminteşte ce i-a răspuns Ţurcan Nicolai în legătură cu acei bani şi nici ce s-a întâmplat ulterior, deoarece a intrat în ogradă. Nu îşi aminteşte dacă Ţurcan Nicolai a spus că va schimba bancnota, însă din câte îşi aduce aminte, acesta ar fi menţionat că intenţionează să o schimbe la magazinul lui Cotea Snejana din satul Păscăuţi. La momentul transmiterii bancnotei erau prezenţi Soţchi Alexandr şi Verbnîi Roman, toţi stăteau într-un cerc şi discutau. A văzut personal bancnota de 50 de euro în momentul în care soţul său a transmis-o lui Ţurcan Nicolai. Despre faptul că bancnota ar fi fost falsă, soţul i-a spus înainte de a ieşi în drum pentru a o transmite. Nu îşi aminteşte alte detalii ale discuţiei dintre Ţurcan Nicolai şi Buzatu Grigorii.

A mai declarat, că a văzut bancnota la soţul său în ziua în care acesta a transmis-o şi că el i-a spus că a găsit-o. Nu cunoaşte de unde anume a luat-o şi nu poate aprecia dacă bancnota era falsă sau autentică. Deasemenea, nu ştie dacă soţul său putea face diferenţa între o bancnotă falsă şi una autentică. Soţul i-a spus că a găsit bancnota undeva pe drum, jos pe pământ, însă nu îşi aminteşte dacă i-a oferit detalii privind locul exact sau circumstanţele în care a găsit-o.

11. Martorul **Cotea Snejana,** în cadrul şedinţei de judecată, a declarat, că aproximativ cinci ani în urmă se afla la magazin. La un moment dat, Buzatu Grigorii a venit până la magazin, însă nu a intrat în interior, rămânând afară, în drum, şi ţinea în mână o bancnotă cu nominalul de 50, posibil dolari SUA. I s-a părut că este o simplă hârtie. Cu ochiul liber se observa că bancnota era falsă, semănând cu bani de jucărie pentru copii. Era ştearsă şi boţită, iar aspectul ei indica faptul că nu este o bancnotă autentică, ci doar o hârtie obişnuită.

La întrebările a răspuns, că, din câte îşi aminteşte, era vorba despre o bancnotă în valută străină de 50, posibil dolari SUA. Nu a luat bancnota în mână. Ce a făcut ulterior Buzatu Grigorii nu cunoaşte, întrucât acesta a luat bancnota şi a plecat.

A mai menţionat că nici înainte, nici după acel incident, Buzatu Grigorii nu a mai venit la ea cu valută străină. Nu are experienţă în domeniul valutar, deşi are studii superioare, însă chiar şi de la distanţă se observa vizibil că bancnota era falsă. Bancnota din mâna lui Buzatu Grigorii nu părea spălată, ci doar boţită, iar aspectul său indica faptul că nu era autentică. I s-a părut surprinzător, că o asemenea bancnotă ar fi putut fi schimbată. A fost suficient să arunce o privire pentru a

observa calitatea slabă a acesteia, care semăna cu o bancnotă din hârtie folosită în jocurile copiilor.

A precizat, că obișnuia să procure valută străină de la persoane din sat, însă nu a urmat studii în domeniul financiar care să îi permită să stabilească în mod profesional dacă o bancnotă este autentică sau falsă.

12. În coroborare cu declarațiile persoanelor nominalizate supra, instanța reține în calitate de probe scrise ce denotă vinovăția inculpatului următoarele:

- informația privind recepționarea apelului telefonic din 13.07.2021, ora 09:20, din care rezultă că specialistul principal al Băncii „Agroindbank", Lupaşcu Elena, a comunicat, că la data de 13.07.2021 o persoană necunoscută a prezentat la bancă bani falşi (f.d.12);
- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 13.07.2021 cu anexarea planşei ilustrative (f.d.13-15);
- ordonanță de ridicare din 13.07.2021, prin care se atestă, că de la Petelca Ana, care activează în calitate de operator, a fost ridicată o bancnotă cu nominalul de 50 euro, cu seria şi numărul: *****, anul emiterii 2002, cu suspiciunea de falsificare (f.d.22);
- procesul-verbal de ridicare din 13.07.2021, prin care se atestă, că de la Petelca Ana, care activează în calitate de operator la MAIB, sucursala Glodeni, str. Tricolorului nr.21, a fost ridicată o bancnotă cu nominalul de 50 euro, cu seria şi numărul: *****, anul emiterii 2002, cu suspiciunea de a fi falsă, bancnotă care la data de 13.07.2021 a fost transmisă de către Carcea Marcel pentru efectuarea unui schimb valutar (f.d.16);
- raportul de constatare tehnico-ştiinţifică nr.34/12/1/R/3128 din 13.08.2021, emis de CTC şi EJ al IGP MAI, prin care se atestă, că bancnota cu nominalul de 50 (cincizeci) EURO, cu seria şi numărul: *****, anul emiterii 2002, este realizată din hârtie simplă, fără fibre textile încorporate în masa suportului, fără filigran, fără luciu pe avers şi fără aspect mat pe revers, fiind tipărită prin utilizarea formelor de tipar plan-ofset punctiform (plasa de fond, cifra cupiurii, elementele majore de design – fereastra de pe fața bancnotei) şi plan-ofset (seria şi numărul bancnotei), nefiind confecţionată la o întreprindere specializată în fabricarea banilor şi a hârtiilor de valoare (f.d.33-36);
- ordonanţa de recunoaştere şi anexare a corpurilor delicte la cauza penală din 11.02.2022, prin care se atestă, că s-a dispus recunoaşterea în calitate de mijloc material de probă şi anexarea la materialele cauzei penale a unei bancnote cu nominalul de 50 EURO, cu seria şi numărul: *****, anul emiterii 2002, împachetată într-un plic sigilat cu amprenta ştampilei „pentru pachete", expert judiciar nr.139, Centrul Tehnico-Criminalistic şi Expertize Judiciare al IGP MAI (f.d.44-46).

13. Conform art.51 Cod penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârşită, iar componența infracţiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale. Răspunderii penale este supusă numai persoana vinovată de săvârşirea infracţiunii prevăzute de legea penală.

14. Potrivit art.384 Cod de procedură penală, instanţa hotărăşte asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinţei de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentinţa se adoptă în numele legii. Sentinţa instanţei de judecată trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată. Instanţa îşi întemeiază sentinţa numai pe probele care au fost cercetate în şedinţa de judecată.

15. Conform art.389 alin.(1) Cod de procedură penală, sentinţa de condamnare se adoptă numai în condiţia în care, în urma cercetării judecătoreşti, vinovăţia inculpatului în săvîrşirea infracţiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanţa de judecată. (2) Sentinţa de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declaraţiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale şi citite în instanţa de judecată în absenţa lor.

16. Instanţa de judecată reţine, că sentinţa de condamnare nu poate fi întemeiată pe presupuneri. Sentinţa de condamnare trebuie să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergenţele apărute au fost lichidate şi apreciate corespunzător. Toate îndoielile care nu pot fi înlăturate vor fi interpretate în favoarea inculpaţilor. Astfel, instanţa de judecată este obligată prin prisma prevederilor art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, să emită sentinţa legală, întemeiată şi motivată, bazată pe principiile generale ale efectuării justiţiei.

17. Instanţa de judecată remarcă, că în privinţa inculpatului Ţurcan Nicolai a fost pornită urmărirea penală şi derulată cu respectarea legislaţiei procesual penale în vigoare. La fel, în contextul art.6 al Convenţiei pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale, inculpaţilor i-au fost aduse la cunoştinţă atât natura şi cauza acuzaţiei penale, cât şi probele pe care se fundamentează aceasta, într-o maniera detaliată prin ordonanţă de punere sub învinuire şi rechizitoriu întocmit.

18. În corespundere cu prevederile art.93 alin.(1) Cod de procedură penală, probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei infracţiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei, precum şi la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluţionare a cauzei.

19. În continuare, în conformitate cu art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. (2) Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

20. În acest context prin prisma art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet şi obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe şi verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.

21. Articolul 95 alin.(1) Cod de procedură penală mai prevede, că sunt admisibile probele pertinente, concludente şi utile administrate în conformitate cu prezentul cod, iar articolul 95 alin.(2) stabileşte că chestiunea admisibilităţii datelor în calitate de probe o decide organul de urmărire penală, din oficiu sau la cererea părţilor, ori, după caz, instanţa de judecată.

22. Instanţa a constatat din materialele cauzei că partea apărării a avut accesul în egală măsură la cercetarea tuturor probelor enunţate în rechizitoriu, inclusiv să le conteste, în conformitate cu prevederile art.101 alin.(4) Cod de procedură penală, adoptând o poziţie clară în şedinţa de judecată prin care a solicitat instanţei emiterea unei sentinţe de achitare.

23. În alt context, potrivit prevederilor art.385 alin.(1) pct.1) – 4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinţei, instanţa de judecată soluţionează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârşirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvîrşită de inculpat; 3) dacă fapta întruneşte elementele infracţiunii şi de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârşirea acestei infracţiuni.

24. Astfel, cu referire la temeiul juridic privind atragerea lui Ţurcan Nicolai la răspundere penală, conform încadrării juridice în baza art.236 alin.(1) Cod penal (învinuirea susţinută în instanţa de judecată), instanţa de judecată conchide că, inculpatul să fie recunoscut vinovat pentru comiterea infracţiunii, prevăzute la art.236 alin.(1) Cod penal - *punerea în circulaţie a semnelor băneşti falşi*, utilizate pentru efectuarea plăţilor, reieşind din considerentele enumerate infra, precum şi din totalitatea probelor examinate în şedinţa de judecată şi constatate ca fiind pertinente, concludente şi veridice, care în ansamblu coroborează între ele, se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială şi dovedesc cert că Ţurcan Nicolai a comis fapta incriminată cu vinovăţie, conform relatărilor apreciate supra.

25. Instanţa reţine că, în cadrul şedinţei de judecată, au fost audiaţi mai mulţi martori, ale căror declaraţii prezintă relevanţă probatorie pentru stabilirea situaţiei de fapt şi a vinovăţiei inculpaţilor.

26. Astfel, inculpatul Ţurcan Nicolai, audiat în şedinţa de judecată, nu şi-a recunoscut vinovăţia, însă a confirmat că s-a achitat pentru cursa spre municipiul Chişinău cu bancnota de 50 euro primită de la Buzatu Grigorii. Acesta a declarat că achitarea a avut loc la Gara din Glodeni, în condiţii de întuneric, întrucât era dimineaţă devreme, că a arătat bancnota fiului părţii vătămate, Dan Brînza, iar acesta a acceptat achitarea în euro, şoferul restituindu-i diferenţa în lei. Tot inculpatul a recunoscut că bancnota utilizată la achitare era aceeaşi bancnotă primită de la Buzatu Grigorii.

27. Deşi inculpatul a susţinut că nu a cunoscut caracterul fals al bancnotei, instanţa constată că această susţinere este infirmată de probele administrate.

28. În special, martorul Buzatu Grigorii a declarat că ştiut cu certitudine că bancnota de 50 Euro este falsă, fapt despre care l-a informat şi pe inculpatul Ţurcan

Nicolai la momentul transmiterii acesteia. Mai mult, între cei doi a existat o înţelegere – calificată chiar de martor drept un pariu – potrivit căreia, în cazul în care inculpatul va reuşi să schimbe bancnota, suma obţinută urma a fi împărţită între ei. Această împrejurare relevă fără echivoc că inculpatul a acceptat caracterul fals al bancnotei şi a urmărit valorificarea acesteia în circuitul civil.

29. Instanţa reţine, de asemenea, că pentru acţiunile sale intenţionate legate de transmiterea aceleiaşi bancnote false, martorul Buzatu Grigorii a fost condamnat prin hotărâre judecătorească definitivă, fiindu-i aplicată o pedeapsă penală. Această împrejurare confirmă caracterul ilicit al provenienţei bancnotei şi întăreşte credibilitatea declaraţiilor sale privind existenţa reprezentării asupra falsului.

30. Declaraţia martorului Buzatu Grigorii este în coroborare cu depoziţiile martorului Buzatu Ana, care a fost prezentă în momentul transmiterii bancnotei de 50 Euro către Ţurcan Nicolai, şi care a confirmat că Buzatu Grigorii i-a comunicat inculpatului privind caracterul fals al bancnotei.

31. Totodată, martora Cotea Snejana a relatat că bancnota prezentată de Buzatu Grigorii avea un aspect evident necorespunzător, fiind vizibil suspectă chiar şi fără o examinare tehnică.

32. De asemenea, probele administrate denotă faptul, că Ţurcan Nicolai, cunoscând despre caracterul fals al bancnotei cu nominalul de 50 euro, s-a achitat cu această bancnotă falsă cu şoferul rutei Şaptebani–Chişinău, deţinută de ÎI „Brînza Vasile”, care ulterior, din întâmplare, a ajuns la Carcea Marcel.

33. În acest sens martorul Deadic Vitalie a confirmat că, într-o zi a primit plata pentru călătorie de la un tânăr în euro, dându-i rest în lei, după care, bancnotă de 50 euro a transmis-o soţiei administratorului ÎI „Brînza Vasile”, Lidia Brînza.

34. Aceste declaraţii se coroborează cu depoziţiile părţii vătămate Lidia Brînza, care a confirmat faptul că a primit de la şoferul Deadic Vitalie bancnotă de 50 euro, care era ştearsă şi şifonată, constatând ulterior, că cu aceasta s-a achitat pentru călătorie Ţurcan Nicolai. A pus bancnota de 50 Euro, cu care s-a achitat Ţurcan Nicolai, alături de o sumă de bani în euro primiţi de la un şofer de pe o rută internaţională din Germania, toate bancnotele fiind de 50 euro, pe care trebuia să le transmită lui Carcea Marcel din Hîjdieni. Printre bancnotele primite de la şoferul rutei internaţionale, toate erau în stare bună, nefiind niciuna la fel de ştearsă şi şifonată precum cea primită de la Ţurcan Nicolai. I-a transmis întâmplător lui Marcel bancnota mai uzată, iar acesta a numărat banii în prezenţa ei.

35. Declaraţiile martorului Deadic Vitalie şi a părţii vătămate Lidia Brînza se completează prin depoziţiile martorului Carcea Marcel, care a relatat că a primit de la soţia Carcea Viorica din Germania, prin intermediul Lidiei Brînza, bani în valută. Bancnotele erau toate cu nominalul de 50 euro. La numărarea banilor în prezenţa Lidiei Brînza a observat că una dintre bancnote părea diferită, posibil mai veche decât celelalte. A doua zi, în momentul ce schimba o parte din suma primită la o bancă din oraşul Glodeni, s-a constatat că o bancnotă este falsă.

36. Instanţa reţine că simplul fapt că nu toate persoanele care au intrat în contact cu bancnota au perceput imediat caracterul său fals nu constituie temei de achitare a inculpatului. Răspunderea penală nu este condiţionată de capacitatea altor persoane de a identifica falsul, ci de existenţa reprezentării subiective a inculpatului asupra caracterului neautentic al bancnotei la momentul punerii acesteia în circulaţie. Or, din probele administrate rezultă cu certitudine că inculpatul ştia că bancnota este falsă.

37. Susţinerile apărării privind lipsa laturii subiective a infracţiunii sunt combătute de ansamblul probelor cauzei.

38. Cunoaşterea caracterului fals rezultă din: avertizarea expresă făcută de Buzatu Grigorii; existenţa înţelegerii privind împărţirea sumei în cazul schimbării bancnotei; acceptarea şi utilizarea unei bancnote descrise ca fiind vizibil deteriorată şi suspectă; conduita ulterioară a inculpatului.

39. În acest sens, instanţa reţine şi faptul că, imediat ce a fost informat de către Brînza Lidia despre suspiciuni privind caracterul fals al bancnotei, inculpatul a achitat contravaloarea acesteia în lei, reparând prejudiciul fără a formula obiecţii sau a contesta proveniența bancnotei. Deşi repararea prejudiciului nu echivalează cu recunoaşterea vinovăţiei, aceasta constituie un element circumstanţial relevant, care confirmă reprezentarea inculpatului asupra caracterului neautentic al bancnotei.

40. Împrejurarea că falsul a fost constatat oficial la unitatea bancară nu înlătură existenţa intenţiei inculpatului la momentul punerii în circulaţie a bancnotei. Fapta este consumată prin transmiterea bancnotei false în circuitul civil, iar din materialul probator rezultă că inculpatul a acţionat cu reprezentarea clară a caracterului fals al acesteia.

41. Prin urmare, instanţa constată că inculpatul Ţurcan Nicolai a pus în circulaţie o bancnotă falsă cunoscând caracterul acesteia, iar vinovăţia sa este dovedită dincolo de orice dubiu rezonabil prin declaraţiile martorilor, coroborate cu celelalte probe administrate în cauză, poziţia procesuală a inculpatului reprezentând o apărare formală, lipsită de suport probator.

42. Nu poate fi reţinut argumentul avocatului Miroslav Cauş în interesele inculpatului Ţurcan Nicolai, pentru că, acesta este nevinovat şi urmează a fi achitat, or, vinovăţia acestuia a fost demonstrată pe deplin, prin probele acumulate şi cercetate în cadrul şedinţei de judecată.

43. Instanţa reţine că, potrivit prevederilor art.236 Cod penal, este incriminată, fapta de punere în circulaţie a semnelor băneşti false, utilizate pentru efectuarea plăţilor.

44. În continuare, instanţa va da apreciere dacă faptele reţinute în sarcina lui Ţurcan Nicolai întrunesc elementele constitutive ale componenţei de infracţiune ce se desprind din prevederile art.236 alin.(1) Cod penal.

45. *Obiectul juridic* special al infracţiunii prevăzute la art.236 Cod penal îl constituie relaţiile sociale privitoare la încrederea publică în autenticitatea banilor.

Instanţa de judecată reţine că prin faptele sale inculpatul a adus atingere acestor relaţii sociale.

46. *Obiectul material* al punerii în circulaţie a banilor falşi este descris prin sintagma *„bancnotele şi monedele metalice, inclusiv a celor jubiliare şi comemorative, emise de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine”*. Noţiunile „*biletele emise de banca centrală/de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine”*, *„monede”* şi *„valută străină”* formează noţiunea generică *„bani”.* Obiectul material, în cazul în care este comisă modalitatea de punere în circulaţie, îl reprezintă banii sau titlurile de valoare false (contrafăcute sau alterate).

47. Prin *„bani”* se înţelege numerarul aflat în circulaţie sub formă de semne băneşti de hârtie (bilete emise de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine) şi metalice. Banii reprezintă mijlocul de circulaţie şi de plată în cadrul economiei oricărei ţări.

48. Instanţa de judecată reţine că, începând cu anul 2002, bancnotele euro au fost produse în comun de băncile centrale naţionale (BCN) din zona euro. Fiecare BCN este responsabilă pentru o parte din producţia anuală totală din una sau mai multe bilete https://www.ecb.europa.eu/euro/banknotes/html/index.ro.html.

49. Instanţa de judecată reţine că biletele emise de băncile centrale ale statelor din zona euro sunt utilizate la efectuarea plăţilor.

50. În condiţiile respective, instanţa de judecată constată că, obiectul material al infracţiunii este constituit dintr-o bancnotă falsă cu nominalul 50 (cincizeci) euro cu seria şi numărul *****, anul de emisie 2002.

51. *Latura obiectivă* a infracţiunii prevăzute la art.236 Cod penal include fapta prejudiciabilă care constă în acţiune. Acţiunea dată se poate materializa prin oricare din cele două modalităţi alternative stabilite de legiuitor: 1) fabricare; 2) punere în circulaţie.

52. Punerea în circulaţie reprezintă operaţiunea prin care produsul fabricării este introdus în angrenajul circulaţiei financiare. Punerea în circulaţie poate fi realizată prin: efectuarea de plăţi, schimburi (inclusiv schimburi valutare), depuneri, darea cu împrumut, donaţie, expedieri poştale etc.

53. Infracţiunea de fabricare sau punere în circulaţie a banilor falşi sau a titlurilor de valoare false este o infracţiune formală. În modalitatea de punere în circulaţie, infracţiunea prevăzută la art.236 Cod penal se consideră consumată din momentul transmiterii chiar şi a unui exemplar al banilor falşi.

54. Trecerea în posesia făptuitorului a bunurilor străine, în rezultatul punerii în circulaţie a banilor sau titlurilor de valoare false, se cuprinde în componenţa de infracţiune de la art.236 Cod penal şi nu necesită o calificare suplimentară ca escrocherie. În mod similar, consumul serviciilor străine, în rezultatul punerii în circulaţie a banilor sau titlurilor de valoare false, nu necesită calificare suplimentară potrivit art.196 Cod penal.

55. În speţă, acţiunea realizată de Ţurcan Nicolai, într-una din zilele lunii iunie-iulie 2021, exprimată prin primirea, în gospodăria unde locuia Buzatu (Lungu) Ana, situată în *****, de la Buzatu Grigorii, a unei bancnote cu nominalul de 50 Euro, seria şi numărul *****, anul de emisie 2002, despre care ultimul i-a comunicat că este falsă, pe care Ţurcan Nicolai urma să o pună în circulaţie şi să-şi reţină 50% din venitul obţinut, iar restul să-i restituie lui Buzatu Grigorii, întruneşte elementele şi semnele laturii obiective a componenţei de infracţiune stabilite de art.236 alin.(1) Cod penal.

56. Ulterior, prin aceeaşi modalitate, Ţurcan Nicolai, acţionând cu intenţie directă şi având scopul punerii în circulaţie a banilor falşi, într-una din zilele lunii iulie 2021, aflându-se în rutiera Şaptebani - Chişinău, care aparţine ÎI „Brînza Vasile", ştiind cu certitudine că bancnota cu nominalul de 50 Euro este falsă, a pus în circulaţie aceşti bani şi s-a achitat cu şoferul rutierii, Deadic Vitalie, pentru călătorie, cauzând astfel administratorului rutei, Lidia Brînză, un prejudiciu material în valoare de 1.000 lei MD.

57. Potrivit raportului de constatare tehnico-ştiinţific nr.34/12/1-R/3128 din 13.08.2021, emis de CTC şi EJ al IGP MAI, s-a constatat că bancnota cu nominalul de 50 Euro, seria şi numărul *****, anul de emisie 2002, este realizată din hârtie simplă, fără fibre textile încorporate în masa suportului, fără filigran şi fără să fie lucioasă pe avers şi mată pe revers, cu utilizarea formelor de tipar de tip plan-ofset punctiform (plasa de fond, cifra cupiurii, elementele de design major – fereastra de pe faţa bancnotei) şi plan-ofset (seria şi numărul bancnotei), nefiind realizată la întreprinderea specializată în confecţionarea banilor şi a hârtiilor de valoare.

58. *Latura subiectivă* a fabricării sau punerii în circulaţie a banilor falşi sau a titlurilor de valoare false se caracterizează prin intenţie directă. În caz, din probele administrate reiese cu certitudine că inculpatul înţelegea caracterul ilegal al acţiunilor sale şi şi-a dorit realizarea acestora, acţionând în sensul materializării lor. Astfel, se constată că acesta a acţionat cu intenţie directă.

59. *Subiectul infracţiunii este*: 1) persoana fizică responsabilă, care, la momentul comiterii infracţiunii, a împlinit vârsta de 16 ani; 2) persoana juridică ce desfăşoară activitate de întreprinzător.

60. Instanţa de judecată reţine că, la momentul comiterii faptei iunie-iulie 2021, inculpatul Ţurcan Nicolai avea vârsta de 28 ani şi era prezumat responsabil. Astfel, pornind de la prevederile art.236 alin.(1) Cod penal, combinat cu art.21 Cod penal, se reţine că inculpatul Ţurcan Nicolai, la momentul comiterii faptei, era subiect al infracţiunii stabilite de art.236 Cod penal.

61. Din aceste considerente, instanţa conchide, că faptele lui Ţurcan Nicolai întrunesc toate elementele şi semnele componenţei de infracţiune stabilite de art.236 alin.(1) Cod penal.

62. Aşa dar, constatând că fapta în cauză, de care este învinuit Ţurcan Nicolai a avut loc şi a fost comisă de inculpatul, întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii prevăzute de art.236 alin.(1) Cod penal şi inculpatul Ţurcan Nicolai este

vinovat de comiterea acestei infracţiuni, instanţa, în conformitate cu prevederile art.385 alin.(1) pct.5)-9) Cod de procedură penală, urmează să soluţioneze chestiunea: 5) dacă inculpatul trebuie să fie pedepsit pentru infracţiunea săvârşită, 6) dacă există circumstanţe care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului şi care anume; 7) ce măsură de pedeapsă urmează să fie stabilită inculpatului, luînd în considerare şi recomandările serviciului de resocializare, dacă o asemenea anchetă a fost efectuată; 8) dacă măsura de pedeapsă stabilită inculpatului trebuie să fie executată de inculpat sau nu şi 9) tipul penitenciarului în care urmează să execute pedeapsa închisorii.

63. Astfel, în speţă se constată, atât temeiul real, cât şi temeiul juridic pentru atragerea lui Ţurcan Nicolai la răspunderea penală, iar conform art.51 alin.(2) din Cod penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârşită, iar componenţa infracţiunii, stipulată în legea penală, prezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

64. În conformitate cu art.61 alin.(1) Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanţele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârşit infracţiuni, cauzând anumite lipsuri şi restricţii drepturilor lor. (2) Pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea condamnaţilor, cât şi a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferinţe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

65. Concomitent, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferinţe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală şi corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială şi să realizeze scopurile legii şi pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispoziţiile părţii generale a Codului penal şi stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea special.

66. Instanţa remarcă că, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri şi restricţii ale drepturilor lui, proporţionale cu gravitatea infracţiunii săvârşite şi este suficientă pentru restabilirea echităţii sociale, adică a drepturilor şi intereselor victimei, statului şi întregii societăţi, perturbate prin infracţiune.

67. De altfel, pedeapsa este echitabilă şi atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului şi prevenirea comiterii de noi infracţiuni atât de către condamnat, cât şi de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreţ faţă de ea şi nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului şi nici pentru prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni.

68. În concordanţă, instanţa consideră că o pedeapsă prea aspră generează apariţia unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire şi de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecinţe contrare scopului urmărit.

69. Temeiuri pentru aplicarea prevederilor art.55, 79 Cod penal, cât şi a art.385 alin.(4), 391 Cod de procedura penală, instanţa nu a stabilit.

70. Analizând în cumul aceste circumstanţe, în raport cu sancţiunea prevăzută de legea penală imputabilă inculpatului, precum şi asemenea criterii personale cum ar fi: vârsta inculpatului, starea socială, împrejurările comiterii faptei prejudiciabile, consecinţele faptei comise, audiind în dezbaterile judiciare acuzatorul de stat, partea vătămată, inculpatul şi apărătorul inculpatului, instanţa de judecată reţine că, în cazul dat, corectarea inculpatului Ţurcan Nicolai este posibilă şi necesară doar prin aplicarea unei pedepse penale.

71. Or, potrivit prevederilor art.2 alin.(2) Cod penal al Republicii Moldova, Legea penală, de asemenea, are drept scop prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni.

72. Instanţa de judecată, la determinarea aplicării unei pedepse juste, corecte, atât sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, cât şi prin punctul de vedere al nevoii de reeducare a făptuitorului, va ţine cont de prevederile art.art.7, 75–88 ale Codului penal, şi anume: de gravitatea infracţiunii săvârşite, de motivul comiterii acesteia, de personalitatea inculpatului, precum şi de circumstanţele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea.

73. Astfel, pentru fapta prevăzută de art.236 alin.(1) Cod Penal, comisă de Ţurcan Nicolai, legea penală prevede pedapsa cu închisoare de la 5 la 10 ani.

74. Conform art.16 alin.(4) Cod Penal, infracţiuni grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 12 ani inclusiv.

75. Astfel, inculpatul Ţurcan Nicolai a comis o infracţiune gravă, cu intenţie.

76. Referindu-se la personalitatea inculpatului instanţa constată că Ţurcan Nicolai la evidenţa medicului narcolog şi psihiatru nu se află, la locul de trai se caracterizează satisfăcător, neangajat în câmpul muncii, căsătorit, doi copii minori la întreţinere, anterior condamnat prin sentinţa Judecătoriei Glodeni din 28.08.2014. Conform art.76 - 77 Cod penal, careva circumstanţe atenuante ori agravante în cadrul examinării cauzei nu au fost stabilite.

77. Astfel, ţinînd cont de analiza cumulativă a criteriilor de individualizare a pedepsei reflectate supra şi coroborarea probelor care furnizează informaţii respective, precum şi indicarea temeiurilor care furnizează proporţionalitatea între scopul reeducării infractorului, prin caracterul retributiv al pedepsei aplicate şi aşteptările societăţii faţă de actul de justiţie realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcat, apreciind obiectiv circumstanţele în care a fost comisă infracţiunea, comportamentul inculpatului după comiterea infracţiunii, care a reparat prejudicial cauzat victimei, ţinînd cont de persoana inculpatului, de faptul că acesta a comis o infracţiune gravă, cu intenţie, întru excluderea manifestării în continuare a aceluiaşi comportament de neglijare a restricţiilor impuse de lege, precum şi a practicii vicioase de sine încredere în rândurile infractorilor, instanţa consideră pasibil de a-i stabili inculpatului pedeapsa închisorii în limitele minime prevăzute de norma penală.

78. În temeiul art.72 alin.(3) Cod penal, pedeapsa închisorii stabilită conform prezentei sentinţe, urmează a fi executată de către Ţurcan Nicolai în penitenciar de tip semiînchis.

79. Conform art.90 alin.(1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracţiunile săvârşite cu intenţie şi de cel mult 7 ani pentru infracţiunile săvârşite din imprudenţă, instanţa de judecată, ţinând cont de circumstanţele cauzei şi de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este raţional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiţionată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numaidecât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiţionată a executării pedepsei şi termenul de probă.

80. Aşa dar, ţinând cont de faptul, că inculpatul se caracterizează satisfăcător, de la data comiterii infracţiunii – iunie-iulie 2021, n-a mai comis careva alte fapte social-periculoase, astfel, a făcut concluzii şi a stat pe cale de corijare, instanţa ajunge la concluzia, că nu este raţional ca inculpatul să execute real pedeapsa stabilită şi, prin prisma normei art.90 Cod penal, va dispune suspendarea condiţionată a executării pedepsei aplicate.

81. La aplicarea art.90 Cod penal, instanţa ţine cont şi de jurisprudenţa CEDO, care în cauza Varga şi alţii *vs.* Ungariei (cererile nr.14097/12, 45145/12, 73712/12, 34001/13, 44055/13 şi 64586/13) în hotărârea din 10 martie 2015, a reiterat faptul, că „*soluţia cea mai potrivită pentru problema supraaglomerării ar fi reducerea numărului de deţinuţi prin utilizarea mai frecventă a măsurilor punitive non-privative de libertate şi minimizarea recurgerii la detenţia preventivă*", amintind în acest scop Recomandările Comitetului de Miniştri nr.R (99) 22 şi nr.R (2006) 13, care invită statele să încurajeze procurorii şi judecătorii de a folosi cît mai mult posibil alternativele de detenţie, în scopul de a rezolva problema creşterii numărului deţinuţilor în închisori.

82. Având în vedere termenul pedepsei închisorii stabilite inculpatului şi ţinând cont de faptul că Ţurcan Nicolai, este căsătorit şi are doi copii minori la întreţinere, instanţa de judecată conchide că suspendarea executării pedepsei închisorii aplicate vinovatului şi acordarea posibilităţii acestuia, ca prin comportare exemplară va îndreptăţi încrederea ce i s-a acordat.

83. De asemenea, instanţa atrage atenţia inculpatului, că nerespectarea condiţiilor suspendării condiţionate a executării pedepsei are ca urmare anularea condamnării cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei şi trimiterea condamnatului pentru a executa, deplin sau parţial, pedeapsa stabilită prin hotărârea instanţei de judecată.

84. Conform art.90 alin.(6) Cod penal, se obliga Ţurcan Nicolai în perioada de probaţiune să nu-şi schimbe domiciliul fără consimţământul organului de probaţiune.

85. Potrivit art.395 alin.(1) pct.5) CPP, în scopul asigurării executării sentinţei, instanţa consideră necesar de a aplica în privinţa inculpatului măsura preventivă obligarea de a nu părăsi ţara, până la intrarea sentinţei în vigoare.

86. Acţiunea civilă nu a fost înaintată.

87. Cheltuielile de judecată în sumă de 2.100,00 lei au fost încasate în beneficiul statului de la Buzatu Grigorii prin sentinţa Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 06.04.2022.

88. În continuare, conform art.161-162, art.385 alin.(1) pct.13, art.397 pct.3) din Codul de procedură penală, la adoptarea sentinţei, instanţa de judecată hotărăşte chestiunea cu privire la corpurile delicte.

89. Potrivit art.162 alin.(1) pct.1), 5) din Codul de procedură penală, în cazul în care procurorul dispune încetarea urmăririi penale sau în cazul soluţionării cauzei în fond, se hotărăşte chestiunea cu privire la corpurile delicte. Totodată, documentele care constituie corpuri delicte rămân în dosar pe tot termenul de păstrare a lui sau, la solicitare, se remit persoanelor interesate.

90. Prin prisma normei enunţate, corpurile delicte: bancnota cu nominalul de 50 Euro, seria şi numărul *****, anul de emisie 2002, care se păstrează la materialele cauzei, de nimicit la intrarea sentinţei în vigoare.

91. Conducându-se de prevederile art.384, 385, 389, 392-395 CPP RM, instanţa de judecata,-

c o n d a m n ă :

Ţurcan Nicolai, născut la *****, se recunoaşte vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute de art.236 alin.(1) Cod penal, şi în baza acestei Legi, i se stabileşte o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani.

În temeiul art.72 alin.(3) Cod penal, pedeapsa închisorii stabilită conform prezentei sentinţe, urmează a fi executată de către **Ţurcan Nicolai** în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art.90 alin.(1) Cod penal, instanţa de judecată dispune neexecutarea pedepsei cu închisoare aplicată lui **Ţurcan Nicolai** dacă în perioada de probaţiune de 2 (doi) ani condamnatul nu va săvârşi o nouă infracţiune şi, prin respectarea condiţiilor probaţiunii, va îndreptăţi încrederea ce i s-a acordat.

Conform art.90 alin.(6) Cod penal, se obliga **Ţurcan Nicolai** în perioada de probaţiune să nu-şi schimbe domiciliul fără consimţământul organului de probaţiune.

Se aplică în privinţa lui **Ţurcan Nicolai**, măsura preventivă - obligarea de a nu părăsi ţara, până când sentinţa va deveni definitivă.

Corpurile delicte: bancnota cu nominalul de 50 Euro, seria şi numărul *****, anul de emisie 2002, care se păstrează la materialele cauzei, de nimicit la intrarea sentinţei în vigoare.

Sentinţa poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord în termen de 15 zile prin intermediul Judecătoriei Bălţi (sediul Glodeni).

Sentința motivată pronunțată în public la data de 23 martie 2026.

Președintele ședinței, judecător Alina Țihonschi